

25 Zachte krachten

Het was helemaal niet onze bedoeling om van onze 'grote vakantie' een herinneringstocht te maken. Louise had wel de wens uitgesproken om terug te keren in Ladenburg, het prachtige Romeinse stadje bij Heidelberg. Daar verbleven we op 14 mei 2014 op een camperplaats, toen Robert ons belde om te vertellen dat Martijn was gestorven. Maar ik was wat huiverig geweest en we hadden elkaar beloofd dat we tijdens onze camperreis daarover een beslissing zouden nemen. Niettemin waren er twee onvoorziene ervaringen waarin Martijn indringend aanwezig was. Ik

schreef er – ook niet voorzien – twee blogs over. Friesland bracht de herinnering boven aan een prachtig artikel van zijn hand, over een huisje dat hij ooit daar zou

kopen, om vervolgens het boek aller boeken te schrijven over de Friese doden, hun begraafplaatsen, hun grafzerken, de grafbeitelaars en zeker ook over de melancholie die 's avonds komt en niemand kan verklaren.*

Aan de zuidkust van Bretagne vonden we in de camper het notitieboekje waarin Martijn tijdens een vakantie reis met mij die onvergetelijke zin schreef: "*Hoe moet ik uitdrukking geven aan het levensgevoel dat mij in de eerste week van de reis overmeesterde?*"*

Maar we hadden tijdens onze vakantie ook honderden andere ervaringen en herinneringen, we genoten van cultuur en natuur, van de zon; we lazen prachtige boeken – hoeveel blogs zou ik met dat alles niet kunnen vullen?

En nu we weer thuis zijn, realiseer ik me hoezeer dit alles

een goede afspiegeling is van het leven zoals we dat nu elke dag mogen leven. In de vanzelfsprekende dingen van elke dag, in alles wat we doen, in onverwachte momenten – altijd heeft Martijn daarin een plaats. Zoals ook Jente, Lennart, Jesper, Robert daarin altijd aanwezig zijn en vele anderen. En welke herinnering aan Martijn dan ook boven komt, we kunnen die herinnering een mooie plek in ons leven van dat moment geven. Dat geeft ons rust en misschien mag ik dankbaar constateren dat die stille kracht ons in onze vakantie ten deel is gevallen, over ons is gekomen. We zijn in staat in harmonie te leven met wat over ons is gekomen en ons overkomt, maar ook met wat wij zelf teweegbrengen. Straks stappen we op onze e-bike en beginnen we onze fietstocht met een kort verblijf op Kranenburg;

We zullen bij het graf van Martijn staan, we zullen zitten op de bank die uitzicht biedt over de vijver, op de aula waarin we – met velen om ons heen – ons afscheidsuur met Martijn doorbrachten. Nergens is die stille kracht van het overleven sterker voelbaar dan juist daar, tussen de doden.

Gisterenavond brachten we enkele uren door bij vrienden met wie we al meer dan 40 jaar het leven delen. We genoten van een heerlijke maaltijd en herinnerden ons hoe wij alle vier, individueel en als afzonderlijke echtparen in de voorbije jaren grote klappen hebben gekregen, lichamelijk en geestelijk. En we konden elkaar blij laten ervaren hoezeer we daaruit gesterkt tevoorschijn zijn gekomen.

Onze toekomst is inmiddels wat korter geworden*, we leven nu – zoals Louise deze week zei – in het laatste kwartier van

onze speeltijd, en we ervaren hoe daarin zachte krachten steeds meer de overhand krijgen en zeker zullen winnen.*

O ja, ik wil jullie nog vertellen, dat we aan het eind van onze vakantie twee nachten in Ladenburg verbleven, op die camperplaats waar we ook op 14 mei 2014 waren. Dat was goed, voor ons werd zo de cirkel rond. Daarom konden we ook welgemoed naar Heidelberg fietsen en van die stad genieten. Daarom ook eten we vanavond samen met onze kinderen en kleinkinderen om het afscheid van een goede zomer te vieren en te genieten van elkaars nabijheid. Zo leven we ons rijke leven waarin verdriet en vreugde aanwezig zijn en zich in harmonie met elkaar hebben kunnen verbinden.

-----
* Zie mijn blog 'Friesland en het onvervuld verlangen'

* Zie mijn blog 'Het levensgevoel'

* Een uitspraak van Paul van Vliet, bij zijn 80e verjaardag

* De dichteres Henriëtte Roland Holst (1869-1952): *'De zachte krachten zullen zeker winnen'*

[reageren? hier](#)

